

річними парламентськими традиціями, виділяє вісім основних елементів, на яких може будуватись розробка стратегії виборчої кампанії. А саме: декларація причетності, створення міжособистісного контрасту, створення ідеологічного контрасту, ставка на базову проблему, формування позитивного іміджу кандидата, сприяння створенню негативного іміджу конкурента, утворення передвиборних коаліцій, згуртування та організація прихильників. Середньостатистична стратегія передвиборної кампанії komponується, як правило, на трьох-п'яти елементах з даного переліку.

В понятті виборчих технологій однаково важливі такі компоненти, як вироблення девізу, який відобразатиме актуальність передвиборної програми окремого кандидата чи партії; формування іміджу кандидата, який чітко показуватиме, чим один кандидат відрізняється від інших; проведення зустрічі з виборцями.

Фундаментальними питаннями, у відповідності до яких створюється та функціонує будь-яка виборча технологія, є: хто буде голосувати і чому. Тут необхідно звернути увагу на такий важливий елемент виборчої технології, як створення електоральної карти. Вона передбачає збір інформації про інститути громадської активності у відповідному виборчому окрузі. Враховуватись повинні також показники демографічного характеру, а також відомості про результати попередніх виборів. Допомогу в накопиченні такої інформації можуть надати науковці, які проживають в відповідному окрузі або ті, хто вже має досвід роботи такого характеру.

Лазуренко В.М., Марченко М.В.

Черкаський державний технологічний університет

АГРАРНЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ У ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТАХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ТА БЛОКІВ – ПЕРЕМОЖЦІВ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ 2002 року

Сучасні трансформаційні процеси в аграрному секторі економіки України, які активно розгорнулись після виходу у світ 3 грудня 1999 р. Указу Президента України "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки", ще раз, уже збільш новою силою, спричинили поляризацію поглядів на подальше аграрне майбутнє нашої держави.

Не обійшли осторонь питання бачення подальшого розвитку сільськогосподарства України і політичні партії. Майже кожна з існуючих у нашому політикумі політичних партій має, відносно визначеного нами питання, власне бачення специфіки подальшої моделі аграрних трансформацій в державі.

Зупинимось на специфіці ставлення сучасних українських політичних партій та політичних блоків, які успішно пройшли виборчі перегони 2002 року і нині є представленими в законодавчому органі нашої держави – Верховній Раді України, до подальшого аграрного розвитку держави.

Як засвідчив Центровиборчком України, за результатами всенародних виборів до українського парламенту пройшли наступні політичні партії та блоки: блок "Наша Україна" (23,52%), Комуністична партія України

(20,02%), блок “За Єдину Україну” (11,84%), блок “Батьківщина” (7,24%), Соціалістична партія України (6,89%), СДПУ(о) (6,26%) [2, с.1].

Зупинимось детально на позиції вищезгаданих політичних сил нишнього українського парламенту до наступних, хвилюючих українське суспільство аграрних питань.

25 жовтня 2001 року Верховна Рада України прийняла новий Земельний кодекс, який 13 листопада 2001 року був підписаний Президентом України Л.Д.Кучмою, та який вступив у дію з 1 січня 2002 року [5, с.12]. Найголовніше питання, яке зафіксоване у цьому законодавчому документі – визнання приватної власності на землю пріоритетною формою землеволодіння, розширення меж індивідуальної свободи кожного громадянина. Проте українські партії неоднозначно поставились до цього. Деякі з них перетворили це питання на один з головних лозунгів своєї політичної діяльності. Зокрема, основне програмне гасло Аграрної партії України, що входить до складу блоку “За ЄдУ”: “Земля належить тим, хто на ній працює”. Аграрна партія була ініціатором і активно лобювала прийняття Земельного кодексу, згідно з яким кожен трудівник отримав право приватної власності на землю, котру він обробляє [4, с.11].

Активно підтримує визнання приватної власності на землю пріоритетною формою землеволодіння і Соціал-демократична партія України (об'єднана) (СДПУ(о)). “Без економічних свобод, головною з яких є приватна власність на землю, не можна досягти свобод політичних, не можна побудувати правову, соціальну, демократичну державу, де права людини є найголовнішою цінністю. Це єдиний шлях до європейської демократії” — так зазначено в партійній літературі СДПУ(о), яка тлумачить новий Земельний Кодекс України [5, с.6].

Аналіз програмних документів Соціалістичної партії України (СПУ) засвідчує, що ця партія також позитивно ставиться до приватної власності на землю, говорячи, що “землею повинен володіти той, хто її обробляє” [8, с.10].

Блок Юлії Тимошенко “Батьківщина” щодо вищезазначеного висловлюється наступним чином: “Земля буде належати тільки громадянам України, які живуть і працюють на ній; власники отримають не сертифікати, а реальну ділянку землі; не допустимо поміщицького землеволодіння; юридичні особи не матимуть права володіти сільськогосподарськими землями” [1, с.3].

І лише Комуністична партія України (КПУ) не погоджується в цьому питанні із політичними колегами по парламенту, вважаючи, що українське селянство нагодує країну і без приватного землекористування [6, с.2]. Комуністам більше симпатизує колективне господарювання.

Актуальним для сьогодення є питання земельного ринку. Земля в Україні є водночас і загальнонаціональним надбанням і стратегічним об'єктом (в Україні знаходиться третина світових чорноземів). Партії нишнього парламенту по різному ставляться до питання доцільності дозволу продажу землі. Так, лідер СПУ О.Мороз неодноразово заявляв: “Потрібно торгувати хлібом, а не землею!”. СПУ категорично виступає проти вільної купівлі-продажу землі сільськогосподарського призначення і, тим більше, проти продажу її іноземцям, що допускає нишній Земельний кодекс [8, с.10].

КПУ стверджує, що з прийняттям Земельного кодексу відкрито дорогу не тільки до розпродажу землі, а й до знищення селянства як класу, порушення прав всіх громадян України [6, с.1].

Блок В.Ющенка “Наша Україна” з приводу цього заявляє: “Поспішний продаж сільськогосподарських земель за існуючої системи остаточно позбавить українців права бути господарями на власній землі і перетворить людей села на власників без власності. Україна не готова до продажу селянської землі” [7, с.1].

Блок “Батьківщина” на чолі з Ю.Тимошенко не відкидає можливості продажу землі, але за умови, що “стартова ціна землі буде не нижча, ніж у країнах Європейського Союзу” [1, с.3].

Політичні партії та блоки парламентської більшості (“За ЄдУ”, СДПУ(о)), послідовно виступають за доцільність формування земельного ринку, розбудови інфраструктури аграрного ринку, та впровадження іпотечного кредитування.

Що стосується інших нагальних питань подальшого ефективного аграрного розвитку нашої держави, партії та блоки нинішнього парламенту висловлюються наступним чином:

— блок “За ЄдУ”: “Для села – єдиний податок на землю”. Партія за багатокладність сільського господарства та створення сприятливих умов для ефективної взаємодії всіх форм власності [4, с.10]. Блок політичних партій “За ЄдУ” активно виступає за державну підтримку фермерських, сімейних, малих та середніх сільськогосподарських підприємств, захист вітчизняного виробника і запобігання несумлінній конкуренції з боку іноземних сільгоспвиробників, вважаючи це шляхом до відродження України як житниці Європи [3, с.5].

— СПУ: “Збережемо єдиний фіксований податок на землю, забезпечимо доступні довгострокові кредити і гарантовані вигідні держзамовлення” [9, с.1]. СПУ виступає за проведення реальної оцінки вартості землі під сільгоспугіддями, що дозволить державі запустити механізм іпотеки — довгострокового кредитування сільгоспвиробника під заставу права оренди землі [8, с.10].

— СДПУ(о): “Наша партія вважає, що розвиток земельного законодавства у найближчий період має бути спрямований на забезпечення цивілізованих відносин власності на землю, насамперед у сільському господарстві: поглиблення реформування земельних відносин у населених пунктах; розвиток ринку землі; систем довгострокового іпотечного кредитування та моніторингу земель, порядку введення державного земельного кадастру; оцінка землі та плати за землю; посилення екологічних вимог і правової охорони земель” [5, с.14].

— КПУ: “Забезпечення всебічної підтримки вітчизняних товаровиробників; підтримка пільговими кредитами сільгоспвиробників. На виснажені за роки “реформ” поля направити вітчизняну техніку, забезпечити мінеральними добривами, відновити зрошувальні системи” [10, с.4].

— блок “Наша Україна”: “Село треба відродити, повернути йому гроші, розв’язати проблеми закупівельних цін, дотацій і ефективного кредитування. Слід негайно розпочати інвентаризацію, здійснити агрохімічне обстеження всіх сільськогосподарських земель і видати їх власникам відповідні агрохімпаспорти. Треба створити умови для грамотного господа-

рювання на землі та необхідну інфраструктуру для забезпечення цивілізованого руху земель від власника до власника" [7, с.1].

— блок "Батьківщина": "Надійно захистимо тих, хто здає землю в оренду, від свавілля недобросовісних орендарів; забезпечимо довгострокове, гарантоване державою інвестування в аграрне виробництво, введемо дотування сільськогосподарських підприємств" [1, с.3].

Як бачимо з вище приведеного, політичні партії та блоки які змогли на парламентських виборах у березні 2002 року по різному бачать шляхи подальших аграрних трансформацій на Україні. Проте, будемо сподіватись, що врешті-решт парламентарії дійдуть у власних судженнях щодо перетворень у аграрному секторі економіки нашої держави до єдиної думки, що сприятиме швидкому і довгоочікуваному відродженню сільського господарства України.

Література:

1. Блок Юлії Тимошенко №10 в виборчому списку. — Чернігів, 2002.
2. Голос України. — 2002. — 4 квітня.
- 3 "За Єдину Україну!" — за словом діло. — Х.: Глобус, 2002.
4. "За Єдину Україну!" — сила, що служить народу. — Х.: Глобус, 2002.
5. Земельний кодекс. СДПУ(О) — К.: "НВФ "Славутич Дельфін", 2002.
6. Комуніст. — 2002. — 8 березня.
7. Нація і держава. — 2003. — 18 листопада.
8. Соціалістична партія України у питаннях і відповідях//Товариш. — 2003. — 13-19 листопада.
9. Товариш. — 2002. — 28-3 квітня.
10. Урядовий кур'єр.— 2002. — 14 лютого.

Луценко К.В.

Рівненський державний гуманітарний університет **СУЧАСНА ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА ЯК КОМПЛЕКС ІНТЕГРОВАНІХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ**

Політична реклама вже стала одним з елементів демократичного процесу і при всіх її недоліках та критиці залишається важливим засобом політичної комунікації, особливо в передвиборчий період. Головною задачею політичної реклами є створення і поширення за допомогою ЗМІ такої „упаковки” „політичного товару”, яка не тільки приверне увагу виборця, а й визначить його остаточний вибір. Функціонально політична реклама повинна інформувати, переконувати та спонукати до дій.

Способи політичного рекламування в умовах демократії надзвичайно різноманітні. Причому вибір засобів спілкування з виборцями – дуже важлива частина стратегічного планування рекламної кампанії, адже від цього залежить розподіл фінансових ресурсів, стиль кампанії та її ефективність. При реалізації відомої формули рекламного впливу AIDA (Attention – увага; Interest – інтерес; Desire – бажання; Action – дія) використовують цілий спектр засобів, спрямованих і на свідомість, і на підсвідомість.

Сучасна політична реклама розглядається як комплекс, скоор-